

УДК 141.1(477.83-25)-051«1889/196»

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ ТА ЛЬВІВСЬКО-ВАРШАВСЬКА ФІЛОСОФСЬКА ШКОЛА: ПРОБЛЕМА ПРИНАЛЕЖНОСТІ

Вінтюк Ю.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

У статті зроблена спроба з'ясувати можливість приналежності українських науковців до діяльності ЛВФШ. Здійснений огляд наукових публікацій за обраною темою; з'ясований стан дослідження проблеми, що перебуває в центрі розгляду. Встановлені критерії, які б дозволили зафіксувати приналежність науковців як до числа українців, так і до діяльності ЛВФШ. Здійснений розгляд конкретних прикладів можливої приналежності українських науковців до ЛВФШ. Зроблені висновки з проведеної роботи і намічені перспективи подальших досліджень у даному напрямку.

Ключові слова: Львівсько-Варшавська філософська школа, ідентифікація приналежності, українські науковці.

Постановка проблеми. Дослідження розвитку науки на території України є непростим завданням, оскільки процес її становлення в різні часи зазнавав різних впливів. Передусім це впливи адміністративні, оскільки окремі регіони у певні історичні періоди належали до різних держав; проте не менше значення для її становлення мали впливи освітнянські та наукові. З огляду на це значний інтерес становить вивчення процесу розвитку як освіти та науки, так і окремих наукових шкіл

на території колишньої Галичини, зокрема, філософії у період кінця XIX – початку XX ст. Значний інтерес становить дослідження участі у цих процесах саме українських науковців; проте у даному викладі розглядається лише питання приналежності українців до діяльності Львівсько-Варшавської філософської школи (ЛВФШ).

Мета роботи: з'ясувати можливість приналежності українських науковців до діяльності ЛВФШ.

Завдання дослідження:

– здійснити огляд наукових публікацій за обраною темою; з'ясувати стан дослідження проблеми, що перебуває в центрі розгляду;

– встановити критерії, які б дозволили зафіксувати приналежність науковців як до числа українців, так і до діяльності ЛВФШ;

– здійснити розгляд конкретних прикладів можливої приналежності українських науковців до ЛВФШ;

– зробити висновки з проведеної роботи і намітити перспективи подальших досліджень у даному напрямку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Опублікованих наукових праць на дану тему виявлено небагато; проблема, що перебуває в центрі уваги у даній роботі, була сформульована і розглянута С. Іваником [9–15]. Він цілком правомірно піднімає питання про те, що до числа осіб, які входили до наукової школи К. Твардовського, (яка існувала у 1895–1939 роках), входили науковці різних національностей. Оскільки діяльність школи відбувалася на українських етнічних землях, він зробив спробу з'ясувати, хто з українців був причетним до неї. Проте при розгляді даного питання неминуче виникають певні труднощі, зокрема, визначення приналежності до числа діячів даної наукової формації, яка була створена і очолювана К. Твардовським і отримала назву ЛВФШ.

Деякі положення С. Іваника були розглянуті у попередній публікації на дану тему [4]. Зокрема, вказано, що за вихідне міркування з цього приводу автор бере наступне: «Школа Львівсько-Варшавська – це плеяда учнів Казимира Твардовського і учнів його учнів, чи плеяда дослідників різних спеціальностей, які діяли в окреслених часових межах (кінець 90-х років XIX ст. – кінець 30-х років XX ст.) у Львові та Варшаві, згуртованих довкола К. Твардовського інституційно й ідейно, або принаймні ідейно» [цит. за 13, с. 232–233]. Чинники, що обумовили існування ЛВФШ як наукової формації С. Іваник вказує ті, що визначив польський історик філософії Я. Воленський:

– генетичний – викладацька діяльність К. Твардовського і його учнів;

– географічний – існування школи у Львові та Варшаві;

– часовий – з кінця XIX ст. до II Світової війни;

– мериторичний – наявність спільних ідей.

Причому приналежність до учнів Твардовського, на думку дослідника, може бути визначена за такими критеріями:

1. *Навчання у Львівському університеті*, з прослуховуванням навчальних курсів у Твардовського або його учнів;

2. *Участь у діяльності організаційної наукової інституції школи Твардовського* – Польського філософського товариства (ПФТ) у Львові;

3. *Участь у роботі друкованого видання ПФТ* – наукового часопису «Філософський рух».

При попередньому розгляді були відзначені деякі труднощі, що виникають при спробі застосувати висунуті положення на практиці. Передусім, видалася незрозумілою відсутність чіткого означення сфери діяльності. Якщо засно-

вник школи, К. Твардовський був філософом, то сферою поширення його як інституційної діяльності, так і ідей повинна бути філософія (або її складові, згідно з тогочасними уявленнями: психологія чи логіка). А тому неправомірно до кола учнів вченого зараховувати письменників, літературних критиків, перекладачів, фармацевтів, фізиків, математиків, істориків, хіміків, зоологів, археологів, мистецтвознавців [8, с. 585] та інших фахівців. Було також відзначено, що інституційна приналежність може бути суто формальною; тому автоматичне зараховування до певного середовища, лише за фактом перебування у ньому, викликає закономірні сумніви. Тому далеко не всіх з тих, хто навчався у Львівському університеті та слухав виклади К. Твардовського чи його учнів, можна вважати їхніми учнями. Слабким місцем видалося також те, що питання приналежності до української національності взагалі не розглядалося, тому не зрозуміло, як здійснювалася в ході даного дослідження така ідентифікація: лише за українським прізвиськом? Відповідно, при спробі застосувати вказані критерії ідентифікації на практиці не завжди можна отримати достовірні результати. Тому, навіть якщо хтось відповідає всім переліченим вище критеріям, то приналежність до ЛВФШ при цьому зовсім не обов'язкова [4, с. 66]. Можна навіть припустити, що далеко не всі з учнів К. Твардовського, передусім з числа поляків-членів ЛВФШ брали участь у діяльності ПФТ і не публікувалися у виданні «Філософський рух». Оскільки перелічені критерії де дозволяють із достатньою ймовірністю зараховувати конкретних претендентів до числа ЛВФШ, тому, необхідно, як мінімум, додати ще декілька.

4. *Наявність спільної сфери діяльності*: у даному випадку такою є філософія (а також її складові – психологія та логіка);

5. *Причетність до наукової діяльності*: наявність наукових публікацій (за певною тематикою); наукове керівництво К. Твардовського або його учнів, а також наявність наукового ступеня, здобутого за цією тематикою й під відповідним керівництвом.

6. *Наявність і розробка спільних наукових ідей*.

Інших публікацій, які б дозволили вирішити означену проблему, виявлено не багато, крім цього, у більшості з них вона не перебуває у центрі розгляду, хоча й містить важливу інформацію. Передусім необхідно відзначити праці науковців, які досліджують життя та діяльність українських вчених, які мали відношення до діяльності ЛВФШ: О. Гончаренко [5–6], М. Надраги [16], М. Подоляка [17], Н. Фаненштель [18], збірник праць під редакцією С. Яреми [19], а також власні знахідки [1–4]. Наведені факти дають змогу уточнити їхню причетність до загаданої наукової формації; знайдені відомості використані при проведенні власного дослідження.

Висвітлення невіршених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на те, що в публікаціях різних авторів частково розглянуто факти, які мають відношення до даної теми, основне питання – про приналежність українських науковців до діяльності ЛВФШ залишається невирішеним. Оскільки аналіз наявних публікацій не дозволяє вирішити поставлені

завдання, переходимо до викладу результатів власного дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для початку необхідно розглянути вихідні передумови можливої участі українців у діяльності ЛВФШ; оскільки всі стосунки у соціумі детерміновані наявними соціальними умовами.

1. *Стан польсько-українських взаємин цього періоду.* Соціальні умови як для здобуття освіти, так і розвитку науки у той час для українців Галичини не були сприятливими. Проживаючи на своїх етнічних землях в умовах відсутності власної держави, вони перебували під подвійним гнітом: державним – австрійським, і адміністративним – польським (до 1818 року, після цього він став виключно польським). Польський гніт був наслідком панування поляків на цих землях, протягом чотирьох століть, що передували занепаду і розподілу Польщі, до включення західних українських етнічних територій у склад Австрійської, а згодом Австро-Угорської імперії. Він полягав у тому, що на галицьких землях головні адміністративні посади обіймали поляки, практично вся система освіти, що давала змогу їх займати, також була польською. Отримати освіту в той час, як і відповідну посаду українцям було дуже важко, тому вони не мали належного представництва в державних органах, де вирішувалися основні питання, звісно, не на користь українців. Українці зазнавали утисків у всіх сферах життя, не тільки в політичному, але й культурному, і релігійному. Поляки проводили жорстку політику асиміляції місцевого населення, не лише через примушування здобувати освіту в польських школах та гімназіях, але й вищих навчальних закладах. Навіть маючи відповідну освіту, українець міг претендувати на державну посаду лише у випадку, якщо засвідчував свою лояльність до чинної системи влади, зокрема, змушений був перейти у греко-католицьку віру [3, с. 47]. З цього слідує, що будь-яка участь українців у соціальних структурах, як державних, так і наукових, була практично унеможливлена. Простежимо прояв наявних умов у даний період на кількох фактах, що підтверджують висловлену тезу.

2. *Історія та стан боротьби за освіту в Галичині.* Освіта, вища зокрема, в Галичині була відображенням національної дискримінації і гноблення. Одним із важливих напрямів боротьби проти цього стали вимога розширити права українців в університеті, передусім створити нові українські кафедри, яких було лише кілька, та вимога відкрити український університет у Львові, вперше висунута на вічі студентів-українців австрійських університетів у Львові в липні 1899 р. Наприкінці 1901-на початку 1902 р. на знак протесту проти національної дискримінації близько 500 українських студентів подали заяви про вихід із університету. Це, швидше, був крок відчаю, ніж раціональний засіб боротьби. У липні 1902 р. на з'їзді студентської молоді у Львові ухвалено резолюцію, що закликала студентів повернутися в університет, щоб на місці домагатися своїх прав [7, с. 52]. Тобто боротьба між українцями і поляками тривала постійно, в галузі освіти також, періодично загострюючись.

Першого липня 1910 р., після того, як в університеті стало відомо, що лідер польської фракції

в австрійському парламенті категорично відмовився обговорювати питання про надання певних національних прав українській частині викладачів і студентів університету, в одному з університетських залів зібралося близько 300 українських студентів, які висловили протест проти такої позиції. На учасників зборів напали шовіністичні бойовики з польських студентів. Почалася стрілянина, під час якої загинув А. Коцко, що належав до лівого крила української соціал-демократичної партії Галичини. Приміщення університету було поділене барикадами на зони і стало ареною українсько-польського протистояння у боротьбі за право на освіту. Після цієї події поліція заарештувала 127 студентів, понад 100 з них були засуджені на різні терміни ув'язнення [7, с. 53]. Чи можливою була будь-яка співпраця за таких умов?

3. *Стан української науки в цей час та її інституції.* Українці, яким чинили всеможливі перешкоди не лише у здобутті освіти, але й у залученні до наукової роботи, створювали свої громадські організації, що проводили наукову діяльність. Передусім це Наукове товариство ім. Т. Шевченка, Товариство наукових викладів ім. П. Могили, Українське педагогічне товариство, Українське лікарське товариство та ін. Вони були альтернативними формаціями, як до державних інституцій, так і недержавних, зокрема, ЛВФШ.

4. *Українсько-польська війна.* Кульмінацією боротьби українців за свої права у Галичині за період, що розглядається, стали події українсько-польської війни 1918–1919 років. Українські та польські гімназисти, а також студенти і викладачі опинилися зі зброєю в руках по різні сторони лінії фронту. Поразка українців у цій війні ще більше погіршила їхнє становище, у всіх відношеннях, зокрема, зробила неможливим їхній доступ до вищої освіти. Причому ні один з членів ЛВФШ не міг бути осторонь цих процесів...

5. *Український таємний університету у Львові (УТУ).* Проте і після завершення українсько-польської війни боротьба українців проти польського гноблення на власних землях не припинилася. Представники інтелігенції ініціювали створення приватних університетських курсів для українських студентів, які почали діяти восени 1920 року без офіційного дозволу польської влади. Створення цих курсів непокоїло владні кола Другої Речі Посполитої та керівництво університету Яна Казимира у Львові. Зокрема, його ректор Е. Махек VI.1921 зустрівся з делегацією українського товариства «Академічна громада», серед вимог якого були відновлення у Львівському університеті всіх українських кафедр і доцентур, які існували за часів Австро-Угорської імперії, та зачислення до університету українських студентів незалежно від того, у якій армії вони служили. Ці вимоги були відхилені, після чого з 01.V.1921 українська громадськість оголосила бойкот Університету Яна Казимира. Тоді ж у Львові відбувся Крайовий студентський з'їзд, на якому українські студентські товариства вирішили продовжити бойкот Університету Яна Казимира та створити окремий український університет у Львові. УТУ був створений і діяв у 1921–1925 роках; через посилення репресій польських властей з липня 1925 року

викладання в ньому було припинене на невизначений термін [8, с. 544–545]. Однак і після цього боротьба українців за свої права не припинилася.

Ключ до вирішення проблеми криється в тому, що стан українсько-польських стосунків у цей період загалом визначав і будь-які інші українсько-польські взаємини зокрема, у т. ч. й участь українців у діяльності ЛВФШ. Як видно з наведеного, стосунки українців із поляками у період, котрий розглядається (1895–1939 рр.) були такими, що унеможлилювали участь українців у будь-яких польських формаціях. Наукові інституції в усі часи готували еліту, причому гнобителі ніколи не допускали туди осіб з числа гноблених. З огляду на це спроби зобразити К. Твардовського, (а отже і середовище ЛВФШ) лояльними до українців [9], видаються непереконливими, оскільки він не міг мати якесь інше ставлення до існуючих реалій, ніж та система, складовою якої він був і якій служив; а ЛВФШ залишалася осередком все того ж нелояльного соціального середовища. Ймовірно, його причетність до утисків українців можна підтвердити, проте досі цим ніхто не займався.

Перевіримо дане припущення на прикладах, але передусім необхідно сформулювати критерії приналежності до української національності.

1. *Українське походження.* Цей критерій є суто формальним, оскільки він не є ні необхідним, ані достатнім. Як правило, походження мало наслідком лише наявність українського прізвища, та й то далеко не завжди.

2. *Греко-католицьке віросповідання.* Не залежно від походження, переважно батьки дітей у такий спосіб вказували їхню приналежність до певного національно-культурного середовища.

3. *Навчання або робота в українських гімназіях.* Причетність до навчання або праці в українських гімназіях свідчить про те, що українці намагалися перебувати в автентичному етнічному середовищі, проте це було можливим далеко не завжди, тому що українських гімназій тоді було вкрай мало.

4. *Участь у діяльності українських організацій.* Приналежність до діяльності українських, зокрема, наукових громадських організацій свідчила про наявність свідомого волевиявлення, як і відповідної громадянської позиції.

5. *Підтримка боротьби українців за свої права.* Сюди слід віднести як бойкоти українцями польських ВНЗ, так і участь у боротьбі за створення українського університету, а також навчання чи роботу у ньому.

6. *Публікація наукових праць українською мовою.* Даний факт свідчив про бажання зробити внесок саме в українську науку, що незаперечно свідчило про причетність до неї.

Спробуємо, використовуючи наведені факти і зазначені критерії, з'ясувати можливість приналежності українських науковців до ЛВФШ, з кола осіб, що перебувають у різному ступені причетності до цієї формації [15].

Яким Ярема. Мав українське походження, греко-католицьке віросповідання, навчався в українській гімназії у Перемишлі, згодом вчителював в українських гімназіях у Самборі та Тернополі. Був членом ряду українських громадських організацій: «Учительської гро-

мади», Українського інституту громадознавства та ін. Як сотник Української галицької армії брав участь в Українсько-польській війні, через що згодом змушений був емігрувати; свої наукові праці публікував українською мовою [19]. Тому, хоча він і навчався на філософському факультеті львівського університету, і можливо, слухав лекції К. Твардовського, (а також А. Мейнонга у Граці), ніяким чином не був причетним до діяльності ЛВФШ. Його патріотичні переконання взяли верх над науковими інтересами.

Ярослав Цурковський. Відповідає всім критеріям причетності до української національності: має українське походження, греко-католицького віросповідання, вчився в філії української Академічної гімназії у Львові, брав участь у діяльності низки українських громадських організацій, публікував праці українською мовою і зазнав переслідувань від польської влади за своєю проукраїнськими поглядами і патріотичні переконання. Був учнем С. Балея, від якого перейняв захоплення психологією, ймовірно, також мав намір повторити його шлях у науці: вступити до Львівського університету, внаслідок чого він повинен був стати учнем К. Твардовського. Але не зміг цього зробити, оскільки завершив навчання у 1923 році, коли українці бойкотували Львівський університет. Він не міг допустити навіть думки про порушення заборони, а тому поступив на навчання в УТУ [1]. Як і Ярема, він не став членом ЛВФШ з власної волі; і це був акт свідомого громадянського волевиявлення; їхня українськість не дозволила їм стати членами пропольської наукової формації.

Степан Балея. Серед дослідників його життя та діяльності причетність до ЛВФШ не викликає сумнівів, проте і тут все не так однозначно. Праці, що вказують на ідейну єдність із К. Твардовським, опубліковані у 10-х роках ХХ ст. (і лише одна у 1931, ймовірно, вона була написана значно раніше). З цього часу практично ніщо не вказує на його приналежність до ЛВФШ, з якою він більше не поєднаний ні організаційно, ні ідейно. Вже з 10-х років у його наукових пошуках домінують інші ідеї, він прагне знайти власний шлях у науці [2, с. 174–175]. Ймовірно, Балея не мав наміру поривати з ЛВФШ, проте силою обставин настільки віддалився від неї, що згодом фактично втратив приналежність до неї. Пройшовши навчання в «школі», він покинув її стіни, оскільки не продовжив, як інші учні Твардовського, розвивати і поширювати його ідеї. Взагалі, постать С. Балея є вкрай суперечливою, як у ставленні до науки і ЛВФШ, так і до українства, на що досі ніхто не звернув належної уваги; проте дана обставина робить неможливою однозначну відповідь на питання щодо його причетності до даної формації. Не зрозуміло, яким чином йому вдалося зберегти українську ідентичність і одночасно стати членом ЛВФШ; найвірогідніше, під час навчання в університеті він був змушений видавати себе за поляка. В даному випадку його пристрасть до науки перемогла всі можливі перешкоди.

Степан Олексюк. Має українське походження, ймовірно, також і греко-католицьке віросповідання, (проте у дорослому віці, скоріше за все, був атеїстом). Навчався спочатку у Бродівській

гімназії з німецькою мовою викладання, згодом в українській Академічній гімназії у Львові. Працював у польській гімназії, не брав участі у діяльності українських організацій, як і не підтримував боротьбу українців за свої права; публікував свої праці польською мовою. Крім цього, навчався у Львівському університеті у 1923–1926 роках, коли українці бойкотували університет. Чи не через те, що не визнавав власної приналежності до українства? Тому, навіть при тому, що його приналежність до числа учнів К. Твардовського і ЛВФШ доведено [12], його не можна віднести до числа українців у складі цієї наукової формації.

Іван Кухта. Має українське походження, віросповідання не відоме (найімовірніше: при народженні – греко-католицьке, а у зрілому віці – римо-католицьке). Навчався у польській гімназії, працював як у польських, так і певний час в українській гімназії (йморвірно, не через переконання, а з необхідності). Не брав участі у діяльності українських організацій, і не підтримував боротьбу українців за свої права. Свої праці публікував польською мовою, навчався у Львівському університеті у 1923–1925 роках, коли українці бойкотували університет [16]. Асимільований ще у дитинстві, він ніколи не цікавився проблемами українства, а в дорослому віці визнавав свою приналежність до польського етносу. Його причетність до ЛВФШ викликає

певні сумніви [13], проте, не залежно від цього, І. Кухту в будь-якому випадку не можна віднести до числа українців у її складі.

Як видно з наведеного, застосування уточнених критеріїв приналежності як до ЛВФШ, так і до українства дає зовсім іншу картину явища, що досліджується; отже, дана проблема потребує подальшого вивчення.

Проведене дослідження дає підстави зробити наступні **висновки**.

1. Огляд публікацій за темою дослідження дозволив з'ясувати, що при її розгляді виникають певні труднощі, які зумовлені недостатністю критеріїв приналежності як до ЛВФШ, так і до української національності.

2. Здійснений аналіз наявних даних дозволяє уточнити або сформулювати критерії, які дали б змогу зафіксувати приналежність науковців як до ЛВФШ, так і до української національності.

3. Здійснений розгляд конкретних прикладів можливої приналежності українських науковців до ЛВФШ дозволив аргументувати наявність або відсутність такої причетності на підставі сформульованих критеріїв; проте здійснений аналіз не підтвердив участі українських науковців у діяльності даної наукової формації.

У майбутньому передбачено розглянути можливість причетності до ЛВФШ інших науковців, не охоплених даним дослідженням.

Список літератури:

1. Вiнтюк Ю. В. Ярослав Цурковський: життя і діяльність // Філософські пошуки. – 2009. – Вип. XXX. – С. 256–280.
2. Вiнтюк Ю. В. Теоретичне підґрунтя психологічних поглядів С. Балея / Ю. В. Вiнтюк // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2016. – № 1. – С. 169–180.
3. Вiнтюк Ю. В. Умови і чинники формування особистості С. Балея в період навчання в гімназії / Ю. В. Вiнтюк // Herald Pedagogiki. Nauka i praktyka. – 2016. – № 7. – S. 46–51.
4. Вiнтюк Ю. В. Українці у Львівсько-Варшавській філософській школі: труднощі ідентифікації / Ю. В. Вiнтюк // Badania podstawowe i stosowane: wyzwania i wyniki. Zbiór artykułów naukowych. (30.05.2017–31.05.2017, Gdańsk). – Warszawa: «Diamond trading tour», 2017. – S. 65–67.
5. Гончаренко О. А. Філософсько-педагогічна концепція С. Балея у сучасному освітньому дискурсі: дис. ... канд. філос. наук: спец. 09.00.10 «Філософія освіти» / О. А. Гончаренко. – Київ, 2011. – 178 с.
6. Гончаренко О. А. Соціокультурне та історико-філософське підґрунтя формування наукових поглядів Степана Балея // Степан Балея у світлі провідних філософських напрямів ХХ століття: [моногр.] / [Гончаренко О., Іваник С., Малецький В. та ін.]; за заг. ред. О. Гончаренко. – Львів: ПП «Арал», 2014. – С. 13–77.
7. Енциклопедія: Львівський національний університет імені Івана Франка. Довідкове видання. – Т. I. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 715 с.
8. Енциклопедія: Львівський національний університет імені Івана Франка. Довідкове видання. – Т. II. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 762 с.
9. Іваник С. До питання про українофобію Казімежа Твардовського (огляд документальних свідчень) / С. Іваник // Філософські пошуки. – 2010. – Вип. XXXII. – С. 203–213.
10. Іваник С. Б. Участь українських філософів в науковій діяльності Польського філософського товариства в 1910–1939 рр. (у межах досліджень львівської філософської школи) / С. Б. Іваник // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Філософські науки. – 2010. – № 661. – С. 119–126.
11. Іванюк S. Українці filozofowie na łamach «Ruchu Filozoficznego» w latach 1911–1939 / S. Ivanyk // Czasopismo Filozoficzne. – Katowice, 2011. – № 7. – S. 101–109.
12. Іваник С. Степан Олексюк – учень Казімежа Твардовського / С. Іваник. – Львів, 2012. – 188 с.
13. Ivanyk S. Ukraińcy w Szkole Lwowsko-Warszawskiej / S. Ivanyk // Diametors. – 2012. – № 23. – С. 232–235.
14. Іваник С. Б. Степан Балея і Львівсько-Варшавська філософська школа // Степан Балея у світлі провідних філософських напрямів ХХ століття: [моногр.] / [Гончаренко О., Іваник С., Малецький В. та ін.]; за заг. ред. О. Гончаренко. – Львів: ПП «Арал», 2014. – С. 78–126.
15. Ivanyk S. Filozofowie ukraińcy w Szkole Lwowsko-Warszawskiej / S. Ivanyk. – Warszawa, 2014. – 223 с.
16. Надрага М. Іван (Ян) Кухта – львівський дослідник психології та соціології читання 20–30-х років ХХ ст. / М. Надрага // Вісник Львівського університету. – Серія книгознавство, бібліотечні та інформаційні технології. – 2011. – Вип. 6. – С. 109–115.
17. Подоляк М. П. Феномен дитинства у педагогічній концепції Степана Балея: дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / М. П. Подоляк. – Дрогобич, 2017. – 206 с.
18. Фаненштель Н. В. Науково-педагогічна та громадсько-просвітницька діяльність Степана Балея (1885–1952 рр.): дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Н. В. Фаненштель. – Хмельницький, 2016. – 273 с.
19. Яким Ярема / Упорядкув., ред. і прим. С. Яреми. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 244 с.

Винтюк Ю.В.

Национальный университет «Львовская политехника»

УКРАИНСКИЕ УЧЁНЫЕ И ЛЬВОВСКО-ВАРШАВСКАЯ ФИЛОСОФСКО-ШКОЛА: ПРОБЛЕМА ПРИЧАСТНОСТИ

Аннотация

В статье предпринята попытка выяснить возможность причастности украинских учёных к деятельности ЛВФШ. Осуществлён обзор научных публикаций за выбранной темой; выяснено состояние исследования проблемы, которая находится в центре внимания. Сформулированы критерии, которые позволили бы зафиксировать причастность учёных как к числу украинцев, так и к деятельности ЛВФШ. Осуществлено рассмотрение конкретных примеров возможной причастности украинских учёных к ЛВФШ. Сделаны выводы из проведённой работы и намечены перспективы дальнейших исследований в данном направлении.

Ключевые слова: Львовско-Варшавская философская школа, идентификация участия, украинские учёные.

Vintyuk Yu.V.

National University «L'viv Polytechnic»

UKRAINIAN SCIENTISTS AND LVIV-WARSAW PHILOSOPHICAL SCHOOL: PROBLEM OF PRIVILEGENCE

Summary

The article attempts to find out the possibility of belonging of Ukrainian scholars to the activities of the LWFS. An overview of scientific publications on the chosen topic; The state of research of the problem, which is at the center of consideration, is clarified. The criteria were established that would allow the affiliation of scientists to be among Ukrainians, as well as to the activities of the LWFS. Consideration of specific examples of the possible affiliation of Ukrainian scholars to the LWFS. The conclusions from the work performed and the prospects for further research in this direction are drawn.

Keywords: L'viv-Warsaw Philosophic School, identification of belonging, Ukrainian scientists.